

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 258/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., 17. novembra 3215, Čadca, proti postupu a rozhodnutiu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024 a rozhodnutiu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2026 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia čl. 13 ods. 4, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024 a rozhodnutím ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“ a „napadnuté konanie“). Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, prikázať ministerstvu spravodlivosti bezodkladne konať v napadnutom konaní a priznať mu finančné zadosťučinenie v celkovej sume 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že ministerstvo spravodlivosti rozhodnutím sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024 sťažovateľovi pozastavilo výkon notárskeho úradu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Žilina (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1T/63/2022. Sťažovateľ podaním zo 6. februára 2025 podal proti uvedenému rozhodnutiu ministerstva spravodlivosti rozklad, ktorý ministerstvo spravodlivosti rozhodnutím sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025 zamietlo

a potvrdilo rozhodnutie ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024. V zákonom stanovenej lehote sťažovateľ podal na Správnom súde v Bratislave (ďalej len „správny súd“) správnu žalobu proti rozhodnutiu ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025 v spojení s rozhodnutím ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024, ktorou žiadal, aby správny súd zrušil rozhodnutie ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025 v spojení s rozhodnutím ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024 a vec mu vrátil na nové konanie a zároveň žiadal, aby správny súd priznal správnej žalobe odkladný účinok. Správny súd uznesením č. k. 6S/41/2025-48 z 22. septembra 2025 návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku zamietol. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti správny súd o žalobe sťažovateľa nerozhodol.

3. Podaním zo 17. septembra 2025 sťažovateľ požiadal ministerstvo spravodlivosti o zrušenie rozhodnutia, ktorým bol pozastavený výkon jeho notárskeho úradu. Podaním z 27. októbra 2025 prostredníctvom svojho právneho zástupcu zaslal ministerstvu spravodlivosti urgenciu k žiadosti o zrušenie rozhodnutia, ktorým bol pozastavený výkon jeho notárskeho úradu. Ministerstvo spravodlivosti o návrhu sťažovateľova ku dňu podania ústavnej sťažnosti nerozhodlo.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutým rozhodnutiam ministerstva spravodlivosti sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje tým, že ministerstvo spravodlivosti pri vydaní uvedených rozhodnutí nepostupovalo v súlade so zákonom. Podľa jeho názoru v jeho prípade neboli splnené zákonom stanovené podmienky na to, aby ministerstvo pozastavilo výkon jeho notárskeho úradu. Ďalej tvrdí, že ministerstvo spravodlivosti svojvoľne a arbitrárne rozhodlo o jeho rozklade proti rozhodnutiu ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024, keďže v danom prípade sa rozkladová komisia nezaoberala odôvodnením, prečo došlo k pozastaveniu výkonu notárskeho úradu po viac ako troch rokoch, odkedy bolo začaté trestné stíhanie vo veci, a zároveň rozkladová komisia neprerokovala zamýšľane rozhodnutie ministra spravodlivosti s Notárskou komorou spôsobom, akým to vyžaduje zákon.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že napadnutými rozhodnutiami ministerstva spravodlivosti došlo uňho k prerušeniu výkonu povolania notára, čo malo pre neho okamžité existenčné dôsledky, pretože bol od výkonu tejto činnosti závislý. Negatívny dopad mali napadnuté rozhodnutia ministerstva spravodlivosti aj na život jeho dvoch zamestnankýň, ktoré v dôsledku týchto rozhodnutí prišli o prácu.

6. Sťažovateľ ďalej argumentuje, že v snahe zvrátiť nepriaznivé následky napadnutých rozhodnutí ministerstva spravodlivosti využil všetky prostriedky dané mu zákonom na obranu svojich práv. Napriek tomu, že opakovane požiadal ministerstvo spravodlivosti o zrušenie rozhodnutia, ktorým bol pozastavený výkon jeho notárskeho úradu (podaním zo 17. septembra 2025 a prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním z 27. októbra 2025), a to z dôvodu, že medzičasom došlo k zrušeniu § 63 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „notársky poriadok“), úkony podľa ktorého sú dôvodom trestného stíhania sťažovateľa, ministerstvo spravodlivosti o jeho návrhu

doteraz nerozhodlo. Nečinnosť správneho orgánu pri vybavovaní jeho žiadosti o zrušenie právoplatného rozhodnutia o pozastavení výkonu notárskeho úradu predlžuje obmedzenie jeho práva na zárobkovú činnosť, čo samo osebe sťažovateľ považuje za dôvod na podanie ústavnej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie čl. 13 ods. 4 ústavy, porušenie základného práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (sťažovateľ výslovne v ústavnej sťažnosti neuvádza, že napadnutými rozhodnutiami ministerstva spravodlivosti malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, uvedená skutočnosť však vyplýva z obsahu ústavnej sťažnosti, pozn.) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a rozhodnutím ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024 a rozhodnutím ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025.

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) je založená na princípe subsidiarity. Samotná ústava tak rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd; zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010), a ako nástroj ochrany základných práv a slobôd nastupuje až po vyčerpaní všetkých dostupných efektívnych prostriedkov na ochranu práv uplatniteľných v zhode so zákonom v systéme orgánov verejnej moci.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím štátnych orgánov sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáhala odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv.

10. V danom prípade sa sťažovateľ domáha preskúmania postupu ministerstva spravodlivosti v napadnutom konaní, ktoré bolo právoplatne skončené vydaním rozhodnutia sp. zn. S-MSSR-

008167/2023 z 28. októbra 2024, ktorým ministerstvo spravodlivosti sťažovateľovi pozastavilo výkon notárskeho úradu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v trestnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1T/63/2022. Sťažovateľ tvrdí, že k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy malo dôjsť tým, že ministerstvo spravodlivosti žiadnym spôsobom nereagovalo na jeho opakované žiadosti (žiadosť zo 17. septembra 2025 a 27. októbra 2025) o zrušenie právoplatného rozhodnutia sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024 o pozastavení výkonu notárskeho úradu z dôvodu, že medzičasom došlo k zrušeniu § 63 notárskeho poriadku, úkony podľa ktorého boli dôvodom začatia trestného stíhania voči jeho osobe.

11. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade je potrebné rozlišovať medzi napadnutým konaním ministerstva spravodlivosti a postupom ministerstva spravodlivosti vo vzťahu k žiadostiam sťažovateľa o zrušenie pozastavenia výkonu notárskeho úradu. Pokiaľ ide o napadnuté konanie ministerstva spravodlivosti, pre ústavný súd je v danom prípade zásadné, že sťažovateľ doručil ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom ministerstva spravodlivosti v napadnutom konaní v čase, keď bolo toto konanie právoplatne skončené, teda v čase, keď už reálne nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva v napadnutom konaní. S poukazom na uvedené ústavný súd vo vzťahu k napadnutému konaniu ministerstva spravodlivosti konštatuje, že v kontexte uvedených východísk nie je možné vysloviť porušenie označeného práva tak, ako to žiada sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Odlišná situácia je ale v prípade konania, resp. nekonania ministerstva spravodlivosti vo vzťahu k žiadostiam sťažovateľa o zrušenie pozastavenia výkonu notárskeho úradu. V danom prípade je úlohou orgánu verejnej správy, ktorému boli tieto podania adresované, aby sa s nimi po ich posúdení z hľadiska ich obsahu vysporiadal a reagoval na ne zákonom stanoveným spôsobom. Prípadnú pasivitu orgánu verejnej správy, ktorá je v rozpore s normatívne ustanovenou povinnosťou konať, je možné označiť ako protiprávne konanie, pričom práve takáto protiprávnosť konania je predpokladom nečinnosti.

13. Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podrobnejšie upravujú § 242 až § 251 SSP. Z § 242 ods. 1 SSP pritom jednoznačne vyplýva, že žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

14. Sťažovateľ bol (a je) oprávnený v čase trvania tvrdeného zásahu domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom správnom súde na základe žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa prvej hlavy štvrtej časti Správneho súdneho poriadku. K účinnosti žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 až § 251 SSP ako účinnému prostriedku nápravy sa už ústavný súd vyjadril v uznesení č. k. I. ÚS 64/2021-36 z 23. februára 2021, v ktorom uviedol, že na rozdiel

od konania proti nečinnosti podľa predchádzajúcej právnej úpravy (§ 250t a § 250u Občianskeho súdneho poriadku) konanie o žalobe proti nečinnosti pred správny súdom neskončí vyhovením žaloby, ale až odstránením nečinnosti, ktoré je žalovaný orgán verejnej správy povinný preukázať správny súdu v určenej lehote. Je tak povinný urobiť zaslaním vydaného rozhodnutia, opatrenia alebo oznámenia o vykonanom úkone, prípadne o začatí administratívneho konania v určenej lehote správny súdu (§ 250 ods. 1 druhá veta SSP). Sťažovateľ sa zároveň môže žalobou domáhať okrem odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní aj primeraného finančného zadosťučinenia vzniknutého v dôsledku nečinnosti orgánu verejnej správy. Tým sa žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 SSP stáva porovnateľným inštitútom s ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy (I. ÚS 285/2024). Ústavnú sťažnosť je pritom potrebné vnímať ako *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 158/2018).

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ nevyužil žalobu proti nečinnosti orgánom verejnej správy podľa prvej hlavy štvrtej časti Správneho súdneho poriadku a ani netvrdil, že by právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho práv alebo právom chráneným záujmov, nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ústavnému súdu preto neostávalo nič iné než ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

16. Konaním a rozhodovaním všeobecných súdov, resp. iných orgánov verejnej moci je ústavný súd oprávnený zaoberať sa len vtedy, ak sa ústavnou sťažnosťou namieta porušenie takých základných práv alebo slobôd, ktorým nebola poskytnutá účinná ochrana. Účinnú ochranu základných práv a slobôd (okrem iného) predstavuje opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody.

17. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

18. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023 z 28. októbra 2024, sťažovateľ proti uvedenému rozhodnutiu podal riadny opravný prostriedok – rozklad, o ktorom bolo príslušné rozhodnúť a aj tak učinilo ministerstvo spravodlivosti rozhodnutím sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025. Obdobná situácia nastala

aj vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu ministerstva spravodlivosti sp. zn. S-MSSR-008167/2023/RK z 11. apríla 2025, proti ktorému sťažovateľ podal správnu žalobu, o ktorej je oprávnený rozhodnúť správny súd, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

III.3. K namietanému porušeniu čl. 13 ods. 4 ústavy a porušeniu základného práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy:

19. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 13 ods. 4 ústavy ústavný súd uvádza, že toto ustanovenie kvalifikuje stabilizovaná judikatúra ústavného súdu ako všeobecné kritériá ochrany základných práv a slobôd, ktoré treba vykladať a chápať ako ústavnú direktívu adresovanú predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov a ktoré nemôže plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych záležitostiach. Ich aplikácia je možná iba v spojení s ochranou konkrétnych práv a slobôd uvedených v ústave, ktorá však v prerokúvanom prípade absentuje, čo zároveň odôvodňuje záver o nemožnosti porušenia tohto ustanovenia ústavy napadnutým postupom a napadnutými rozhodnutiami ministerstva spravodlivosti.

20. V súvislosti s namietaným porušením základného práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom namietané porušenie uvedeného hmotného práva je spojené s porušením jeho práv procesnej povahy vzhľadom na to, že sú obsahovo prepojené. Keďže porušenie procesných práv sťažovateľa ústavný súd nezistil, napadnutým postupom a napadnutými rozhodnutiami ministerstva spravodlivosti nedošlo ani k porušeniu jeho hmotných práv.

21. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach danej veci nič nesignalizuje, že by napadnutým postupom a rozhodnutiami ministerstva spravodlivosti malo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv tak, že by to umožňovalo vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, a preto v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu